

Αθήνα, 19 Νοεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

- 1. Προστασίας του Πολίτη**
- 2. Ψηφιακής Διακυβέρνησης**
- 3. Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας**

Θέμα: "Εκπαίδευση των πολιτών τρίτης ηλικίας έναντι ψηφιακών απατών και απατών/κλοπών εκ του σύνεγγυς"

Η ταχεία εξάπλωση της ψηφιοποίησης έχει οδηγήσει σε νέες μορφές εξαπάτησης που επηρεάζουν όλες τις ηλικιακές ομάδες, με ιδιαίτερη ένταση στους πολίτες τρίτης ηλικίας. Οι ηλικιωμένοι συχνά στοχοποιούνται μέσω διαδικτυακών απάτων, όπως το phishing, οι απατηλές τηλεφωνικές κλήσεις και τα παραπλανητικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Επιπλέον, η καταπολέμηση των απάτων ή κλοπών εκ του σύνεγγυς, με διάφορες μεθόδους, αποτελεί σημαντική πρόκληση για τις αρχές επιβολής του νόμου στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας-Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας, το 2019 οι τετελεσμένες υποθέσεις απάτης με υπολογιστή ανήλθαν σε 630, το 2020 οι τετελεσμένες απάτες μέσω υπολογιστή ανήλθαν σε 1.195, το 2021 ανήλθαν σε 3.684 και το δεκάμηνο του 2022 ανήλθαν σε 4.912. Επιπλέον, σύμφωνα με τα ετήσια στατιστικά στοιχεία της Ανοιχτής Γραμμής Καταγγελιών για το παράνομο περιεχόμενο στο διαδίκτυο SafeLine.gr, το 2023 καταγράφηκε αύξηση στο σύνολο των καταγγελιών σε σχέση με το 2022.

Τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία για το 2022 και το 2023 για τις απάτες εκ του σύνεγγυς είναι περιορισμένα, πλην όμως συνεχώς καθίστανται γνωστά πλείστα περιστατικά απατών/κλοπών σε βάρος πολιτών τρίτης ηλικίας, με διάφορους τρόπους προσέγγισης (μέθοδο νοσηλείας συγγενικού προσώπου, πρόσχημα πρόκλησης τροχαίου ατυχήματος, αντιποίηση δημόσιου υπαλλήλου, μέθοδος απασχόλησης κτλ).

Πλέον οι δράστες χρησιμοποιούν σε κάποιες περιπτώσεις αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως η πειστική χρήση εικόνων, ήχων, προσώπων (deepfakes), ομιλιών και άλλων μέσων με την χρήση τεχνητής νοημοσύνης.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, είναι αναγκαία η ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και καμπανιών ενημέρωσης που θα στοχεύουν στους ηλικιωμένους. Αυτές οι πρωτοβουλίες θα πρέπει να εστιάζουν στην εκπαίδευση σχετικά με τις σύγχρονες μεθόδους εξαπάτησης, την αναγνώριση ύποπτων συμπεριφορών και την ενίσχυση της ψηφιακής ασφάλειας. Η συνεργασία με οργανισμούς όπως το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου μπορεί να ενισχύσει αυτές τις προσπάθειες. Επιπλέον, η συνεργασία με τράπεζες και άλλους φορείς που έρχονται σε επαφή με ηλικιωμένα άτομα, μπορεί να συμβάλει στην ενημέρωση και προστασία τους.

Το έργο «Ψηφιακή εκπαίδευση και ενδυνάμωση των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία» του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας επικεντρώνεται στην εξοικείωση και την εκπαίδευση αυτών των ομάδων στις νέες τεχνολογίες και στις βασικές ψηφιακές δεξιότητες, όμως παρά την έμφαση στην ψηφιακή κατάρτιση, το έργο αυτό δεν έχει στόχευση στις ψηφιακές απάτες ή στην εκπαίδευση σχετικά με τις μεθόδους προστασίας από αυτές, ενώ είναι αναγκαία η συνεχόμενη ενημέρωση και κατάρτιση των πολιτών τρίτης ηλικίας. Επιπλέον είμαστε επιφυλακτικοί για το υλικό που χρησιμοποιείται (ασύγχρονη μέθοδος εκπαίδευσης) για τις ηλικιακές ομάδες που απευθύνεται.

Επειδή, η ενίσχυση της ενημέρωσης και της εκπαίδευσης των πολιτών τρίτης ηλικίας είναι κρίσιμη για την προστασία τους από τις σύγχρονες ηλεκτρονικές απάτες και την ενίσχυση της ψηφιακής τους ασφάλειας.

Επειδή οι υπάρχουσες πηγές ενημέρωσης, όπως οι κρατικές ιστοσελίδες ή φυλλάδια που μοιράζονται, δεν βρίσκονται πάντα σε σημεία σύγκλησης και επίσκεψης από τους πολίτες τρίτης ηλικίας, ενώ το τηλεοπτικό υλικό που έχει διανεμηθεί κατά καιρούς δεν κρίνεται αρκετά από μόνο του.

Επειδή οι πολίτες τρίτης ηλικίας, ως ευάλωτη κοινωνική ομάδα, αλλά και ως μη εξοικειωμένοι με τον ψηφιακό μετασχηματισμό, χρειάζονται ακόμα περισσότερο την προστασία μας από τις σύγχρονες διαδικτυακές απάτες και τις απάτες/κλοπές εκ του σύνεγγυς.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτώνται οι κ.κ Υπουργοί :

1. Υπάρχει πρόθεση να δημιουργηθεί ένας κατάλληλος σχεδιασμός, ώστε ο ψηφιακός μετασχηματισμός της χώρας μας να συνυπολογίζει την προστασία των πολιτών τρίτης ηλικίας, ως μη εξοικειωμένη ομάδα, από διαδικτυακές απάτες και στην νέα τεχνολογική πραγματικότητα;
2. Ποια συγκεκριμένα μέτρα θα λάβετε για την εξοικείωση και την εκπαίδευση των πολιτών τρίτης ηλικίας έναντι των ψηφιακών απατών και των απατών/κλοπών εκ του σύνεγγυς, με τα κατάλληλα μέσα για αυτές τις πληθυσμιακές ομάδες;
3. Υπάρχει πρόθεση να συμπεριληφθούν και αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως η πειστική χρήση εικόνων, ήχων, προσώπων (deepfakes), ομιλιών και άλλων μέσων με την χρήση τεχνητής νοημοσύνης;
4. Υπάρχει πρόθεση για τη δημιουργία ενημερωτικής καμπάνιας προς τους πολίτες τρίτης ηλικίας, η οποία θα είναι προσβάσιμη και θα διαχέεται με όλα τα διαθέσιμα οπτικοακουστικά μέσα και σε όλα τα κανάλια πληροφόρησης, αλλά και δια ζώσης (κατά τόπο εκπαιδευτικά σεμινάρια ή σε Κόμβους Ψηφιακής Ενδυνάμωσης Ηλικιωμένων/ΚΑΠΗ/κατ'οίκον), ώστε να ενημερωθούν όσο περισσότερο είναι δυνατόν έναντι των διαδικτυακών απατών και των απατών/κλοπών εκ του σύνεγγυς;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Αλέξανδρος-Χρήστος Αυλωνίτης

Κυριακή Μάλαμα

Γιώτα Πούλου